

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „УПРАВЛЕНИЕ“
КАТЕДРА „СОЦИАЛНИ И ХУМАНИТАРНИ НАУКИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “МЕСТНА ВЛАСТ И САМОУПРАВЛЕНИЕ”;

ЗА СПЕЦ: „Публична администрация“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 5;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	2	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	2	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)

2.
(доц. д-р Илко Тодоров)

Ръководител катедра:
„Социални и хуманитарни науки“ (доц. д-р Николета Михалева)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Местна власт и самоуправление“ предоставя на студентите необходимите знания за същността, структурата и функциите на местната власт. Специално внимание се отделя на категории като „местна власт“, „децентрализация“, „деконцентрация“, „местно самоуправление“, „местна автономия“ и др. Акцентира се върху отношението между политици и администратори на местно ниво, върху ролята на администрацията при формирането на местни политики, върху отношенията между централната и местната власт. Теоретичните аспекти се съчетават с анализ на практическото местно самоуправление в България, както и с изследване опыта на развитите западноевропейски демокрации.

Курсът по „Местна власт и самоуправление“ предлага знания, които разширяват и задълбочават теоретичните и практически умения на студентите да се ориентират в сложните и динамични властови отношения в местните общности. Целта е, студентите да овладеят институционалната структура на местните властови отношения и да формират умения за работа с институции и в институциите на местното управление и самоуправление.

Конкретните умения, които трябва да придобият студентите са свързани с решаването на казуси във взаимодействията на институциите на местната власт, технологията на вземане на управленски решения, формиране на умения за професионални взаимодействия със специалисти от други научни области и професии, компетентното и етично обслужване на гражданите. Придобитите знания и практически умения ще направят възможна професионалната реализация в структурите на местната администрация.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Властта като социален феномен		4	2	
1.1.	Публичният характер на властта. Власт и политика. Същност и специфика на политическата власт. Централна и местна власт.			
1.2.	Централизация и децентрализация на публичната власт. Организирана на властта на регионално и местно ниво.			
1.3.	Основни теории за местната власт.			
Тема 2. Местна власт и местно самоуправление в България – исторически анализ		2	4	
2.1.	Българските общини през епохата на Възраждането.			
2.2.	Местната власт в България от създаване на Търновската конституция до 1944 година. Промени във функционирането на местната власт и самоуправление в НРБ (1944-1989 г.).			
2.3.	Местната власт в процеса на демократизация след 1989 година.			
2.4.	Развитие на законодателството за местно самоуправление в Република България.			
Тема 3. Основни характеристики на световните системи за местно самоуправление		4	2	
3.1.	Типология на системите – англосаксонска, континентална и смесена.			

3.2.	Влияние на формата на държавното устройство върху модела на местна власт. Специфика на отношенията между централна и местна власт във Великобритания, Франция, Германия и САЩ.			
3.3.	Модели и практики на финансиране на дейността на местната власт.			
3.4.	Тенденции в развитието на структурните, функционалните и организационните реформи в местната власт и самоуправление в ЕС.			
Тема 4. Същност и специфика на съвременното местно управление и самоуправление. Нормативна база.		4	2	
4.1.	Институционални и функционални аспекти на местната власт.			
4.2.	Административно-териториалното устройство в контекста на местната власт и самоуправление. Местна администрация – структура и функции.			
4.3.	Представителни и изпълнителни органи на местна власт.			
4.4.	Местното самоуправление в контекста на европейската интеграция. Европейска харта за местно самоуправление			
Тема 5. Общината като основна териториално-административна единица в местното самоуправление		4	2	
5.1.	Стратегическото развитие на общината – политика и ценности.			
5.2.	Публични политики на местната власт.			
5.3.	Общинският съвет – законодателен орган на местното самоуправление.			
5.4.	Кметската институция – правомощия и отговорности.			
Тема 6. Местни финанси		2	2	
	Местната финансова политика в условията на децентрализация.			
	Организация, обхват и структура на местните финанси. Нормативна основа и институционална инфраструктура.			
Тема 7. „Доброто управление“ като характеристика на местната власт		2	2	
7.1.	Традиции и актуалност на идеята за универсалното човешко право на добро управление.			
7.2.	Основни характеристики и практическо приложение на принципите на доброто управление на местно ниво.			
7.3.	Доброто управление в контекста на демократичната форма на управление. Основни критерии за добро управление.			
Тема 8. Гражданите в местната власт и самоуправление		2	4	
8.1.	Практики на хармонични взаимоотношения между местната власт и гражданите. Ролята на гражданското общество.			
8.2.	Гражданско участие в местното самоуправление чрез формите на пряката демокрация (местен референдум, общо събрание на населението, подписка и др.).			
8.3.	НПО и местната власт.			
Тема 9. Местна власт и градска среда		2	2	
9.1.	Управление на големите градове. Специфика на градската среда и градската общност.			
9.2.	Урбанизмът и разпадането на локалните общности. „Локално“ и „глокално“.			
9.3.	Харта на европейските градове.			
Тема 10. Корупция и антикорупционни практики в местната власт		2	4	
10.1.	Определение на понятието „корупция“. Форми на проява.			

10.2.	Особености на корупционните действия на местно ниво.			
10.3.	Антикорупционни механизми и противодействие на корупционните практики.			
10.4.	Гражданското общество срещу корупцията. Демокрация, медии и корупция.			
Тема 11. Социално-психологически и етически проблеми на местната власт и самоуправление		2	4	
11.1.	Ролята на общественото мнение в системата на местната власт. Политическа култура и общественото мнение.			
11.2.	Психологическата мотивация на груповото и „масовото“ политическо поведение.			
11.3.	Етически правила и етическо поведение.			
		Общо:	30	30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Тест	2	30
1.2.	Библиографско проучване	1	20
1.3.	Курсова работа	1	30
Общо за семестриален контрол:		4	80
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	40
Общо за сесиен контрол:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		5	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Стефанова, М. Местна власт и местно самоуправление. София, 2003.
2. Докова, С. Териториално и административно устройство. Проблемни аспекти. София: Тракия – М, 2008.
3. Андреева, М. Местно самоуправление. В. Търново: Фабер, 2013.
4. Нормативни документи:
 - Конституция на Република България
 - Закон за местното управление и местното самоуправление
 - Закон за административното и териториално устройство на РБ
 - Европейска харта за местно самоуправление

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Монеv, П. Местно управление и самоуправление. Варна: „Наука и икономика“, 2013.
2. Чолаков, Ст. Наука за общинското самоуправление. Варна, 1936.
3. Великова, М. Политики и практики на местното самоуправление. Варна: ВСУ, 2008.
4. Къндева, Е., Спиридонова-Хект, И. Сравнителна публична администрация. С., 2009.